

До проблеми іншомовної компетентності майбутніх учителів трудового навчання

Анотація. Стаття присвячена проблематиці підвищення іншомовної компетентності майбутніх магістрів педагогічної освіти за спеціальністю «трудове навчання». Зокрема, питання впровадження викладання магістрантам педагогічних закладів вищої освіти окремих навчальних дисциплін англійською мовою розглядається як один із ефективних шляхів підвищення рівня їхньої іншомовної компетентності. На прикладі навчальної дисципліни «Методологія та методика наукових досліджень» авторами доводиться своєчасність, актуальність і необхідність викладання навчальних дисциплін англійською мовою здобувачам ступеня магістра.

Ключові слова: магістранти, навчальні дисципліни, англійська мова, трудове навчання, методологія наукових досліджень.

Abstract. The article is devoted to the problems of improving foreign language competence of future Masters of pedagogical education in specialty «labor training». In particular, the matter of teaching some general educational disciplines in English is considered as one of the most effective ways of increasing their foreign language competence. Making an example of the academic discipline «Methodology and Principles of Scientific Research», the authors substantiate timeliness, urgency and the need of teaching undergraduate students certain disciplines in English.

Keywords: undergraduate students, educational disciplines, English language, labor training, methodology of scientific research.

Постановка наукової проблеми. Сучасне суспільство характеризують інтенсивні процеси глобалізації й трансформації в усіх сферах людської діяльності. Кардинальні зміни відбуваються й у системі освіти України, яка взяла курс на інтеграцію у європейський і світовий освітній простір.

Основні орієнтири освіти нині визначаються не лише на рівні держави, а з урахуванням міждержавних і міжнаціональних інтересів. Тому Україна нині орієнтується на основні завдання освіти, що проголошені в міжнародних конвенціях і документах, а також на найновіші світові досягнення в сфері науки й техніки. Це означає, що педагоги мають постійно цікавитись інформацією про зміни, що відбуваються в сфері науки й освіти [4, с. 75].

Зазначене значною мірою стосується і вчителів трудового навчання, які мають презентувати своїм учням відомості про найновіші досягнення в сфері техніки й технологій. З огляду на швидкі темпи розвитку технологій, наприклад робототехніки, зміст шкільної програми в цьому аспекті буде постійно відставати від реалій. Тому вчитель технологій має бути готовим до

неперервної самоосвіти [1, с. 77; 2, с. 278], до самостійного пошуку необхідної інформації, яка завжди є в Інтернет. Але часто найновіша інформація щодо розвитку передових технологій представлена іноземною (частіше за все – англійською) мовою.

Короткий аналіз досліджень проблеми. Актуальні питання підвищення іншомовної компетентності майбутніх фахівців упродовж років досліджувалися науковцями за різними напрямками. Серед них – теоретико-методологічні основи іншомовної педагогічної освіти (О. Бігич, І. Бім, Н. Бріт, В. Краєвський, І. Лернер, Б. Лапідус, С. Ніколаєва, В. Плахотник, Г. Рогова, Ф. Рабинович, О. Савченко, О. Хоменко та ін.); професійна іншомовна підготовка фахівців у галузі педагогічної діяльності (І. Андрєєва, С. Роман, Г. Бакаєва, П. Гурвич, Т. Скрипникова, В. Неустроєва та ін.); теорія компаративних досліджень (В. Зубко, К. Корсак, Н. Лавриченко, О. Локшина, Л. Пуховська, І. Тараненко, Й. Шатковська, А. Яновський та ін.). Проте науковий аналіз документальних і літературних джерел, у яких висвітлений досвід іншомовної підготовки майбутніх фахівців у ЗВО України, показує, що питання підвищення іншомовної компетентності магістрантів за спеціальністю «Трудове навчання» вивчене не достатньо глибоко.

Мета статті – довести, що викладання англійською мовою окремих загальноосвітніх дисциплін майбутнім вчителям трудового навчання може стати суттєвим чинником підвищення їхньої іншомовної компетентності.

Виклад основного матеріалу. Наразі в європейському освітньому та науковому просторі відбувається взаємодія різномовних термінологічних систем, що актуалізує проблему іншомовної компетентності вчителя трудового навчання.

У той самий час констатуємо факт низького рівня іншомовної підготовки студентів педагогічних університетів, оскільки іноземна мова вивчається ними лише на перших двох курсах [3, с. 9]. Тому очікуваним є те, що студенти магістратури виявились не готовими до роботи з іноземними джерелами наукової інформації за фахом.

Щоб поліпшити ситуацію щодо готовності майбутніх учителів технологій до роботи з іншомовною науковою інформацією було вирішено запропонувати їм читання окремих навчальних дисциплін англійською мовою.

Розпочати вирішали з курсу «Methodology and Principles of Scientific Research» («Методологія та методика наукових досліджень»), який передбачає, зокрема, формування навичок роботи з джерелами наукової інформації.

Програма дисципліни містить 6 тем:

1. Methodology as a Science.
2. Categorical Apparatus and Structure of Scientific Research.
3. Methods and Techniques of Scientific Research.
4. History of Science: Scientific Discoveries of the Past and the Present
5. Arrangement, Approbation and Presentation of the Investigation Results
6. Scientific Project Activity. World Leading Citation Databases

Для полегшення сприйняття матеріалу створено комп'ютерну презентацію, де на слайдах представлено схеми, таблиці, рисунки, які є унаочненням інформації, що подається лектором.

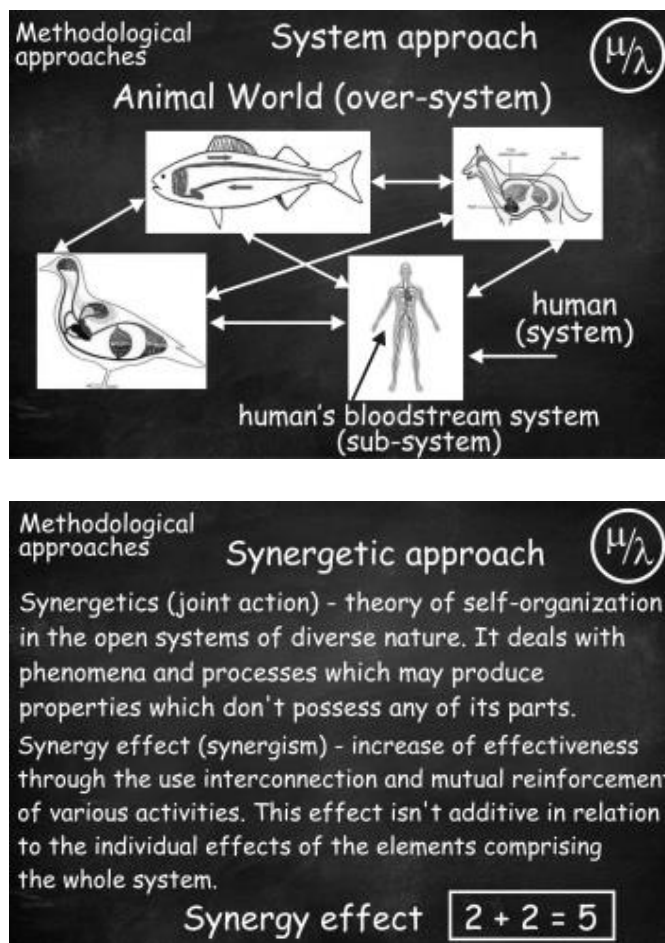

Рис. 1. Фрагменти презентації до лекції «Methodology as a Science»

На допомогу студентам пропонується також глосарій з основних термінів, який разом з іншими допоміжними матеріалами розміщено на сторінках спеціально створеного навчального блогу (<https://vdpu-science.livejournal.com/>).

October 1st, 2018, 10:09 am

Methodology as a Science (Lecture 1 Glossary)

This glossary may be useful for better understanding the First Lecture "Methodology as a Science"

(Collapse)

Lecture One Glossary «Methodology as a Science»

English words (word combinations, phrases)	Translation into Ukrainian
to study (to learn, to investigate)	вивчати (вчити, досліджувати)
scientific research (investigation)	наукове дослідження
main (general) notions	основні (загальні) поняття
subject of research (investigation)	предмет дослідження
phenomenon (plural - phenomena)	явище (явища)
criterion (plural - criteria)	критерій (критерії)
doctrine (teaching)	вчення, доктрина
scientific research activity	науково-дослідна діяльність
research and development (R&D)	науково-дослідна робота (НДР)
stages of science development	етапи розвитку науки

Рис. 2. Допоміжна on-line інформація з навчального блогу

Спостереження за роботою студентів показали, що форма проведення лекцій іноземною мовою має відрізнятися від традиційного підходу. Оскільки студентам важко одночасно слухати викладача, дивитися презентацію і конспектувати, то всі матеріали лекцій пропонуються їм після заняття в електронному варіанті на сторінках блогу.

October 1st, 2018, 09:40 am

Methodology as a Science (Lecture One)

Lecture One "Methodology as a Science"
Full version of presentation is available now. Enjoy!)))

(Read more...)

2 comments Leave a comment

Рис. 3. On-line версія лекції «Methodology as a Science» з навчального блогу

Викладання дисципліни «Методика та методологія наукових

досліджень» англійською мовою сприяє розвитку термінологічної компетентності майбутніх учителів технологій, оскільки узагальнює всі рівні термінологічної системи, з якою доведеться зіткнутися вчителю у своїй професійній реальності (вузьку галузеву, міжгалузеву, загальнонаукову).

Висновки. Аналіз студентських коментаріїв показав, що вони схвалюють ідею читання окремих лекцій англійською мовою, але їм ще важко самостійно шукати інформацію в іноземних джерелах. Тому до напрямів подальших досліджень відносимо пошук методичних прийомів навчання майбутніх учителів технологій роботи з іншомовною науковою літературою.

Список використаних джерел:

1. Гуревич Р. С. Неперервна освіта педагога : мотиваційні чинники / Р. С. Гуревич, А. М. Коломієць // *Kształcenie zawodowe : Pedagogika i Psychologia, Czestohowa*. – Kijow, 2003. – С. 75-85.

2. Гуревич Р. С. Формування інформаційної культури педагога в контексті неперервної освіти / Р. С. Гуревич, А. М. Коломієць, Д. І. Коломієць // *Неперервна професійна освіта : теорія і практика : зб. наук. пр.* – Київ, 2001. – С. 276-281.

3. Лазаренко Н. І. Викладання навчальних дисциплін у педагогічних університетах іноземною мовою як чинник Євроінтеграції / Н. І. Лазаренко, Є. В. Громов // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наукових праць*. – Вип. 49. – Київ-Вінниця : ТОВ «Фірма Планер», 2017. – С. 8-12.

Kolomiets A. M., Kolomiets D. I., Gromov Y. V. Implementation of the latest world-class scientific achievements in training process of future teachers / A. M. Kolomiets, D. I. Kolomiets, Y. V. Gromov // *Наука і освіта*. – 2017. – № 8. – С. 72-77.